

# *Naše vesnice* **SVĚRADICE**



Vážení spoluobčané,

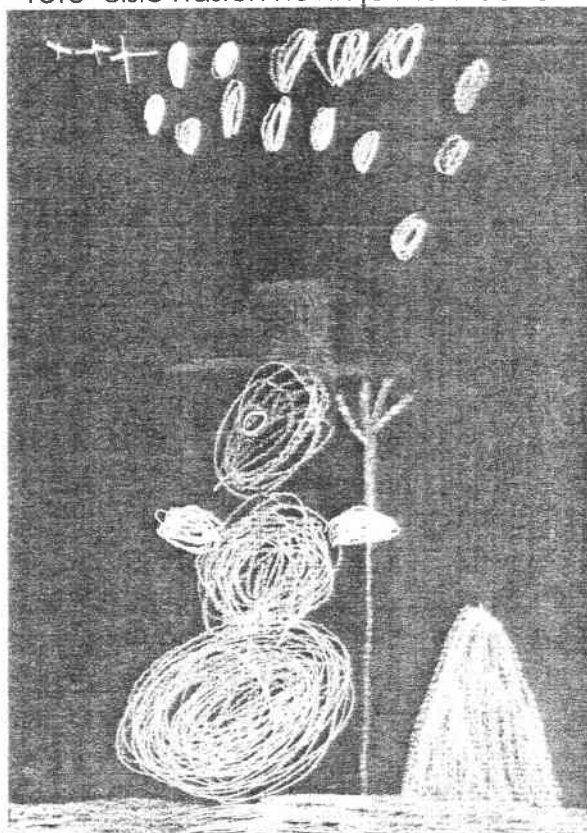
máme za sebou polovinu měsíce, který je pro někoho prvním zimním měsícem, pro někoho posledním měsícem v roce, kdy se slaví Silvestr, pro dalšího měsícem zabijaček a pro jiné jen jednoduše prosincem, ale pro většinu nás je tento měsíc spojený se svátky klidu, pokoje a radosti - s Vánocemi. Je to doba adventní, která začíná první nedělí adventní (letos to bylo 28. listopadu) a končí západem slunce Štědrého večera. V západní tradici je advent připomínán jako doba zklidnění, což odpovídá životnímu stylu našich předků za dlouhých prosincových večerů.

Měli bychom se, v dnešní vypjaté a uspěchané době zastavit, odpočinout si a zamyslet se vůbec nad pravým smyslem těchto nádherných svátků. V dnešní době lidé kupují drahé a náročné dárky, tráví celé hodiny a možná dny ve velkých marketech a ještě větších supermarketech, kde uhonění a stresování nasávají „adventní a vánoční atmosféru“. To je v obrovském protikladu s tím, jak trávili Vánoce a advent naši předkové. Ti se scházeli u sousedů, peklo se cukroví, vyprávěli se různé historky, v kamnech praskalo dříví a komu byla zima, vlezl si za pec, která tehdy byla součástí každé světnice. Jistě, můžete oponovat, že tehdy byla jiná doba - ano to byla, nikdo se nechce vrátit do minulosti, ale alespoň ten klid, pohodu a radost ze života bychom mohli uplatnit i v současnosti. A určitě by nám bylo lépe.

Přeji Vám všem, jménem mým i jménem celého Zastupitelstva obce Svěradice, krásné a spokojené prožití svátků vánočních a do Nového roku 2011 pevné zdraví, odhodlání a pokud možno co nejvíce radostných a šťastných dnů.

Václav Dušek  
starosta

Toto číslo našich novin je mezi čertem



a Vánoce



jak to alespoň prožívají děti v naší mateřské škole. Přejme, aby to tak bylo všude a pořád . **mot**

## Události, zajímavosti, střípky.....

- Příjemnou vánoční atmosféru přijede naladit v neděli 19. 12. v 17.00 hodin do vestibulu Kulturního domu ženský pěvecký soubor Velkobor z Velkého Boru.
- Mateřská škola Svěradice oznamuje vánoční prázdniny, které proběhnou od 23. prosince 2010 do 2. ledna 2011.
- Pro Světlo přátelství z Betlému si můžete přijít na Štědrý den mezi 10.00 – 10.30 hodinou ke kapličce sv. Anny na návsi.
- Svaz žen Svěradice připravuje výroční schůzi s vánočním posezením na středu 29. prosince od 18.00 hodin v salonku místního hostince. Každá členka obdrží včas písemnou pozvánku.
- Nenechte si ujít oslavu Silvestra v Kulturním domě ve Svěradicích. Zábava začíná ve 20.00 hodin. K tanci a poslechu hraje Experiment. Vstupné je 150,- Kč. Lístky jsou v předprodeji v kanceláři Obce Svěradice.
- Myslivecký ples se uskuteční 25. prosince. Hraje Experiment. Hasičský ples se koná 29. ledna. Hraje Safír. Ples Fotbalového klubu proběhne 26. února. Hraje Keiko z Blovic. Na uvedené tradiční plesy srdečně zvou pořadatelé všechny občany.
- Tradiční pochod na Nový rok ze Svěradic na Slatinu a zpět vyjde od obecního úřadu ve 13.30 hodin.
- Výroční schůze SDH Svěradice je naplánovaná na sobotu 15. ledna v 18.00 hodin v Hospodě U Turků.
- Koledníci Tříkrálové sbírky budou v naší obci koledovat v sobotu 8. ledna. Dvě skupinky s dospělou osobou a zapečetěnou pokladničkou začnou obcházet dům po domu v 9.00 hodin.
- V novém roce pokračuje čtrnáctidenní svoz komunálního odpadu, a to v pondělí 3. ledna.
- U kapličky sv. Anny svítí vánoční strom, pokrývka sněhu je dostatečná, v některých domech i zahradách je vánoční výzdoba, tedy atmosféra pro „přílet“ Ježíška velmi zdařilá. Proto celá redakční rada přeje všem našim čtenářům pohodové vánoční svátky, zdraví a štěstí v novém roce. *jka*

**Zaměstnanci MŠ Svěradice přejí dětem, rodičům a všem svým příznivcům krásné prožití vánočních svátků, hodně dárků a splnění přání do nového roku 2011 všechno nejlepší, dobrá předsevzetí a hlavně zdraví.**  
**Věra Kohelová, ředitelka školy.**



V měsících lednu a únoru oslaví několik našich spoluobčanů významná životní jubilea. Všem jmenovaným přejeme do dalších let hlavně hodně zdraví, štěstí a dny plné radosti.

### Leden

Šilhanová Anna (čp. 93)	2. 1. 90 let	Opalecká Božena (čp. 107)	16. 1. 74 let
Augustinová Marie (čp. 66)	6. 1. 62 let	Kába Bohuslav (čp. 104)	28. 1. 68 let
Mrázová Růžena (čp. 51)	8. 1. 64 let	Klasová Miloslava (čp. 62)	30. 1. 62 let
Žigmund Ondřej (čp. 116)	11. 1. 62 let		

### Únor

Korbel Karel (čp. 55)	4. 2. 78 let	Militká Věra (čp. 26)	9. 2. 90 let
Stejskal František (čp. 6)	4. 2. 60 let	Löffelmannová Marie (čp. 126)	13. 2. 66 let
Zdeněk Karel (čp. 48)	6. 2. 70 let	Červená Růžena (čp. 102)	22. 2. 70 let
Brouček Karel (čp. 94)	7. 2. 80 let	Šulc Václav (čp. 132)	25. 2. 67 let

*jka*

Obec Svěradice  
pořádá v neděli 19. prosince 2010

# VÁNOČNÍ KONCERT



pěveckého uskupení  
**VELKOBOR**  
v 17.00 hod. – ve vestibulu KD  
vstupné dobrovolné

## České Vánoce

Vánoce jsou považovány za nejdůležitější svátek i pro nekřesťany, kteří ho spojují se zakončením roku a s trávením času v rodinném kruhu. Vánoce jsou slaveny 24., 25. a 26. prosince, ale předchází jim v křesťanském pojetí čtyřtydenní období zvané advent. Všechny tři dny jsou oficiálním státním svátkem.

S vánočním slavením je spojeno množství místních či národních zvyklostí. U nás je zřejmě nejrozšířenějším zvykem vztyčení vánočního stromu či stromku, který se zdobí vánočními ozdobami, a pod který se v rodinách kladou dárky. Počátkem 18. století se součástí dekorace stalo i osvětlení a vánoční stromek se z Německa šíří dál. V českých zemích poprvé vánoční stromek připravil pro své přátele v roce 1812 ředitel Stavovského divadla J. K. Liebich na svém libeňském zámku. Nový zvyk se poté začal prosazovat v bohatých pražských měšťanských rodinách a teprve později i do venkovských stavení. Rovněž bývá zvykem na Vánoce stavět jesličky neboli betlém: v Čechách se tento zvyk objevuje roku 1560 v kostele sv. Klimenta v Praze. Charakter Vánoc do značné míry ovlivňují také koledy, česká tradice koled je pak zvláště bohatá.

24. prosince bývá tradicí, že se schází celá rodina na slavnostní večeři. Samotná večeře se tradičně skládala z rybí polévky, bramborového salátu s kaprem a během její konzumace se dodržovaly jisté zvyklosti: mohlo se tak připravit o talíř více pro nečekanou návštěvu, případně položit pod talíř minci či šupinu. Od štědrovečerní tabule se obvykle směla vzdalovat pouze hospodyně. Po večeři bývá zvykem rozbalovat vánoční dárky, které dětem v českých zemích přináší Ježíšek. Štědrý den tradičně vrcholí půlnoční mší, na které se zpívají koledy a začíná samotná církevní oslava narození Krista.

Se štědrým večerem se pojí i řada lidových zvyků: lití oliva, pouštění ořechových lodiček, házení střevicem či třesení bezem.

*Václav Dušek, starosta*

## Legenda o narození Ježíška.

Malý Ježíšek se narodil podle biblického příběhu v městě Betlémě, kam se ze svého domova v Nazaretu vydali jeho rodiče Marie a Josef. Na dlouhou cestu se vydali poté, co římský císař vyhlásil sčítání lidí a jejich majetku, kvůli lepšímu vybírání daní. Aby sčítání proběhlo v pořádku, musel se každý hlásit ve městě, z kterého pocházel. Ve městě Betlémě nebylo té noci, kdy Josef s Marií došli, jediný volný nocleh a proto se na noc uchýlili v salaši nedaleko od městských bran. Tam také Marie porodila svého syna Ježíše. Namísto do kolébky jej uložila do jesliček, které jinak sloužily ke krmení dobytka.



Jako první se o narození Ježíše dozvěděli pastýři, kterým se zjevil anděl a zvěstoval, že se narodil spasitel. Pastýři se hned vydali na cestu, aby se novému králi poklonili. Z východu se s cennými dary vydali tři mudrcové, kterým cestu ukazovala jasně zářící hvězda. Oni mudrcové byli Tři králové a mezi dary které Ježíškovi nesli byla myrta, kadidlo a zlato.

O narození budoucího krále se dozvěděl i král Herodes Veliký. Ze strachu o svůj trůn nechal okamžitě zavraždit všechny chlapce narozené v Betlémě. Josefovi a Marii se spolu s malým Ježíškem podařilo uprchnout do Egypta, odkud se vrátili zpět až po smrti Heroda.

*Václav Dušek, starosta*

## **Svaz žen Svěradice pořádal v letošním roce několik tradičních akcí**

V březnu 13. se konal dětský maskarní ples. Téměř stovka dětí v nejrozmanitějších maskách zaplnila sál. Z darovaných a zakoupených věcí připravilo několik z nás tombolu. Každé dítě si mohlo vybrat za 20,- Kč jeden los, holčičí a klučičí. V průhledných sáčcích bylo sestaveno několik druhů různých drobností. Například dětské ozdobné rukavice, autíčko, písňalka a omalovánky. Při přípravě tomboly jsme se dostatečně vyřádily a domluvily se, že vyrábět a nabízet tombolu, ze které dětem září oči, budeme v příštím roce opakovat.

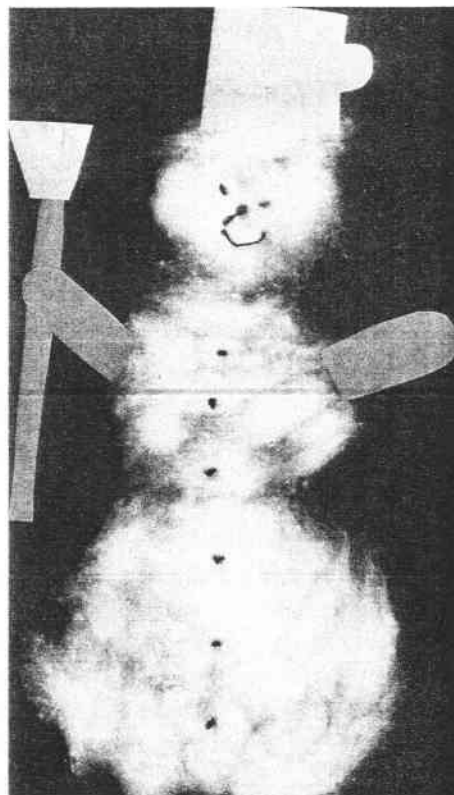
Vždy v den vysvědčení pořádáme dětské odpoledne her na hřišti. V loňském roce už nebyl o naše soutěže zájem, proto náš výbor rád přenechal zájem nájemci místní Hospody U Turků o pořádání téhle zábavy ke Dnu dětí. Sice v určený den bylo extrémní teplo, ale děti se před hospodou dostatečně pobavily.

Posvícenská zábava 16. října, naše tradice s vytancováním darovaných hnětynek při dámské volence se sice uskutečnila, ale přišlo pouze čtyřicet hostů. Hrála taneční skupina Talisman ST, složená ze dvou členů.

Nyní, na závěr roku nás čeká výroční schůze, plánovaná na středu 29. prosince, ale pochopitelně, samotné členky budou pozvané ještě pozvánkou.

Všem ženám děkuji za práci, darování zákusků a hnětynek v letošním roce a přeji hodně štěstí a zdraví do roku příštího.

*Svaz žen Svěradice, Jindra Kalabzová*



## **Myslivci rovněž bilancují uplynulý rok.**

*Naše modrá planeta je jediným místem ve vesmíru, kde existuje život. Za dlouhá tisíciletí se život vyvinul v nejrůznější formy a nespočet živočišných a rostlinných druhů. Ty zde existovaly, vyvíjely se a navzájem soupeřily. Do jejich života však náhle zasáhl člověk, který začal pozměňovat Zemi k obrazu svému.*

*Teprve nedávno si lidé poprvé uvědomili, jaké nedozírné škody civilizace způsobila svým předchozím jednáním. V současnosti se proto mnoho z nás všemožně snaží o záchranu zbývajících přírodních hodnot a jejich obnovu. Jednou z podobně zaměřených organizací je i Českomoravská myslivecká jednota, sdružující většinu myslivců a to i nás – členů Mysliveckého sdružení Svěradice.*

*I když si většina lidí myslí, že hlavním smyslem myslivosti je lov zvěře, je skutečnost poněkud jiná. Myslivost je především životním stylem, způsobem aktivního odpočinku v přírodě. Samotný lov je pouze drobným zlomkem mysliveckých činností a je vázán na tu zvěř, jejíž stavy jsou natolik vysoké, že je lov nijak neohroží.*

*To vše je možné za dodržování určených stavů, platného zákona o myslivosti a doplňujících vyhlášek.*

*Myslivci také odpracují mnoho hodin při úpravě životního prostředí, výstavbě zeleně, budování a opravách krmelců i zásypů a hlavně v této zimní době krmením zvěře a i různých druhů ptáčků, neboť u zásypů je bažantů a koroptviček velice málo.*

*Myslivost je ale nejen lov, příroda a ochrana živočichů. Je to také tradice stará stovky let, která poznamenala celou naši kulturu. To všechno je jen malý výčet toho, s čím je neodmyslitelně spojená česká myslivost, která je odkazem a dědictvím celého národa.*

**Myslivci ze Svěradic a Slatiny Vás všechny zvou na tradiční, již 37. Myslivecký ples s bohatou zvěřinovou tombolou dne 25. 12. 2010 od 20. hodin.**

*František Krliš*



## Orchideji vstavači kukačka se na vrchu u Kostelíka ve Svěradicích daří

Ing. Lenka Pivoňková, Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor životního prostředí.

Na vrchu Kostelík západně od Svěradic není pozoruhodný jenom kostel a pěkný výhled do okolí. Je to i velmi pěkný trávník s výskytem ohroženého druhu rostliny vstavače kukačky. Tato vzácná orchidej, která vyhledává nízoučké porosty, kde nemá silnou konkurenci a kde jsou volné prostory pro její vývoj, zdobí vrch svými fialovými květy na začátku května. Letos jsem zde našla plně rozkvetlé vstavače kukačky v přibližném počtu 200 exemplářů. Nejvíce se vyskytovaly na mělké chudé půdě na jižně až jihozápadně orientovaných svazích v okolí vystupujících žulových balvanů, kde je trávník opravdu řídký a nízký. Vstavač zde může prosperovat díky tomu, že se trávníky kolem kostelíka sekají. To je zásluha obce Svěradice. Z míst, kde se trávník neseká, tato vzácná orchidej mizí.

Na nesekaných plochách ji prakticky nenajdete. Na takových místech přetrvává dlouhou dobu stařina, trávník se zvyšuje a tím zaniká vhodné stanoviště pro vstavač kukačka. Neroste ani na silně sešlapávaném trávníku kolem vchodu do kostela, kde se vyskytují spíše trávy, jetele, jitrocele a pampelišky. A co zde můžeme ještě vidět?

Brzy na jaře, v dubnu, vykvétají jednoleté droboučké plevele osívka jarní, rozrazil jarní a rožec lepkavý. Současně se otevírají i žluté květy mochny jarní. Na začátku května se objevují fialové květy vstavače kukačky. Na přechodu jara a léta vykvétá většina rostlin vázaných na mělké

skeletovité půdy, které jsou charakteristické pro širokou oblast s výskytem žul, např. hvozdík kropenatý, chmerek vytrvalý, čičorka pestrá, chrpa latnatá, mateřídouška vejčitá, rozchodník ostrý, silenka nící. Ze štěrbin balvanu, z kterého ční bříza, vyrůstá vzácná kapradina sleziník severní s podlouhlými jemně dělenými listy. Na okraji sekaného trávníku zaujmou dvě skupiny nízkých keřů v pozdním jaru žlutě vykvétajících janovců metlatých. Travnatý prostor je doplněn výsadbou borovice lesní a jeřábu prostředního. V západní části vrchu Na kostelíku roste kdysi vysázená akátina. Trnovník akát je medonosná dřevina pocházející ze severní Ameriky. Jako všechny bobovité rostliny pomocí hlízkových bakterií váže vzdušný dusík, který obohacuje půdu. Bylinný podrost



akátiny se pak ochuzuje a převládají vysokovzrůstné trávy, kopřivy a svízel přitula. Proto by bylo vhodné v budoucnu akátinu nahradit jiným listnatým porostem.

Pokud by se sekaná plocha rozšířila dále do krajů, je možné, že by si vstavače našly nové stanoviště i v nově vytvořených trávnících. Vstavač kukačka je zvláště chráněná rostlina, která se nesmí nijak

poškozovat. Dosavadní způsob obhospodařování jí vyhovuje.

Přejme si, aby okolí kostelíku bylo nadále sekáno jako doposud a abychom se stále mohli radovat ze vstavače kukačky a spousty dalších pestře zbarvených květů.

Návštěvu ing Pivoňkové zajistil a prohlídku zorganizoval Václav Strolený

## Betlémy

Rok s rokem se sešel a já беру do ruky starý kalendář, kde se dočteme o betlémech. Pravý biblický Betlém, kde se narodil Ježíš Kristus leží v daleké palestíně. Za lidovými betlémy však nemusíme vážit tak dlouhou a možná i nebezpečnou cestu.

České betlémy patří k Vánocům stejně jako Ježíšek. A jak vznikly?

Svatý František z Assisi už v roce 1223 chtěl věřícím přiblížit slavnou scénu zrození Spasitele a proto postavil v jeskyni na hoře Alverno v Itálii první jesličky u kterých sloužil mši. Do Čech přinesli zvyk stavět jesličky Jezuité. Ty první si mohli Pražané prohlédnout v Týnském chrámu roku 1562. Odtud se zvyk rozšířil do dalších koutů Čech a Moravy. Rozhodnutí císaře II. vytlačilo na konci 18. století jesličky ven z kostelů, ale prostí lidé je milovali natolik, že si jejich stavění nenechali vzít. Betlémy se tedy přestěhovaly do chalup a městských domácností. Betlémy ožily stovkami postaviček řemeslníků a sousedů s nimiž se výrobci setkávali.

Tím nejznámějším a nejslavnějším betlémem je dřevěný Proboštův betlém z Třebechovic pod Orebem.

My se můžeme podívat např. do muzea v Sušici, kde je betlém mechanický.

mav



## Pohádka – nepohádka

Za devatero horami a devatero řekami žila v malá chaloupce babička. Byla sama, děti odešly do světa, muž dvacet let odpočíval na hřbitově. A tak hospodařila, co jí chatrné zdraví dovolovalo a síly stačily.

Jednou na dvoře u chaloupky někdo zaklepal. Když babička otevřela, tak zůstala s úžasem stát.

Před ní stála krásná paní! Babička pozvala vzácnou návštěvu do chaloupky. Jenže nevěděla, že je to zlá čarodějnice.

Ta jí nějakým svým kouzlem očarovala, sebrala jí nůšku (byla nová) srpek, náradí potřebné k obdělávání zahrádky, sekeru, pilku a kloví co ještě.

Babička plakala, vždyť má také jenom ten důchod a pořizovat si znova všechny tyhle věci by pro ni bylo moc nákladné.

Jenže pláčem si nepomohla.

Od té doby nemá k čarodějnicím žádnou důvěru a jenom smutně říká: "za dobrotu, na žebrotu".

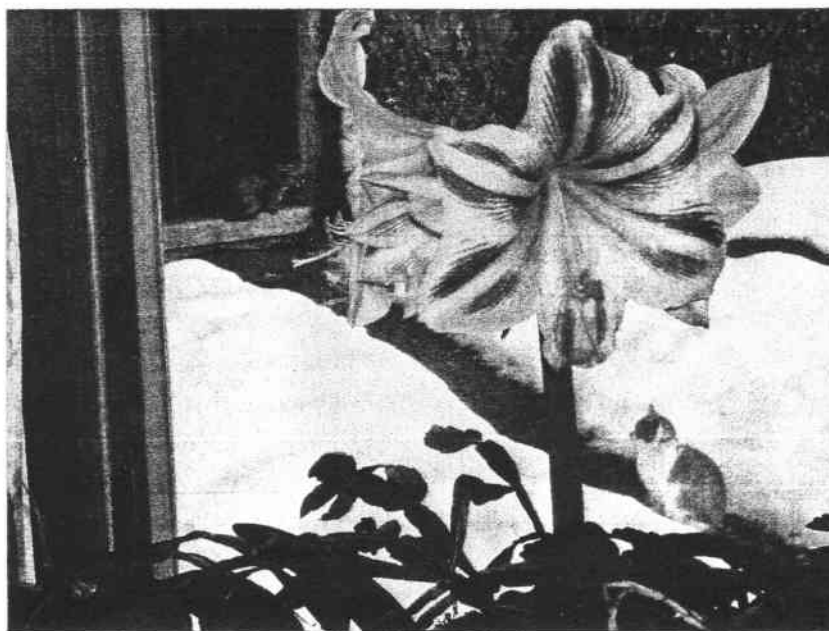
mav

## Čteme v kronice

Obec Svěradice, přesto že byla celá zemědělská, byla obcí pokrokovou. Již v roce 1898 byl zde založen divadelní ochotnický spolek. Dále na podnět FILIPA HUDY, cestmistra z Kutné Hory byla v roce 1908 založena obecní knihovna, kam bývalý rodák Filip sám věnoval 100 svazků knih.

Na rodnou obec i stromoví pamatoval. Poslal 1 100 topolových řízků a přes 200 okrasných stromků. Jako cestmistr pravděpodobně měl k těmto zdrojům blízko, ale nebyl líný poslat "to" do své domoviny.

mav

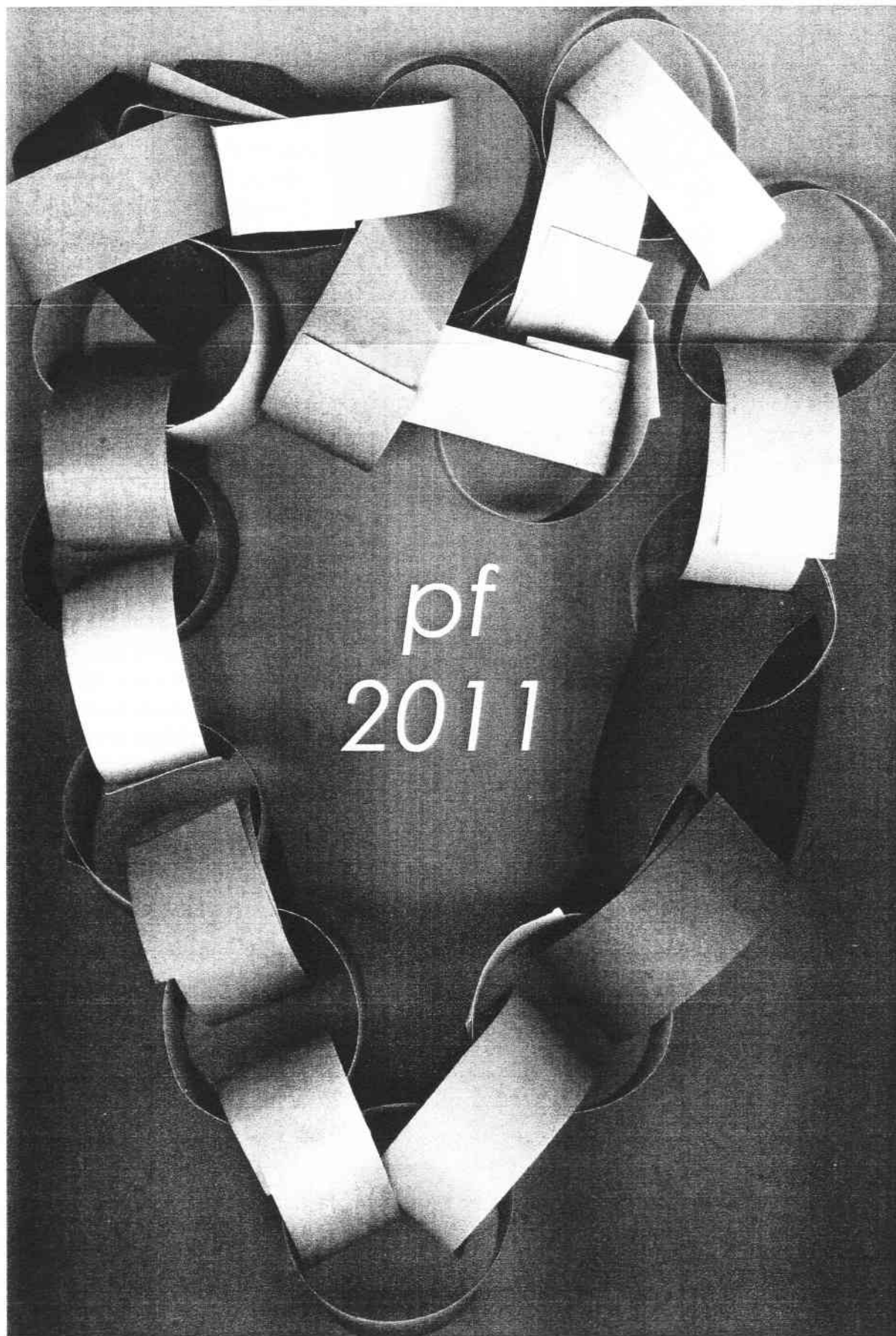


Kráčíš předvánoční ulicí. Sněhu je až, sice rozbředlý náhlým oteplením a mnohaletým nezájmem městských radních o tento stav. Sem tam někdo koupí či sežene dárek pro posledního člena ze soupisky ... pro koho ještě. A přece. Z jedné výlohy posmutnělá, až nahrbená zelená travina čeká na zájemce, kterému by ráda udělala radost. Na první pohled sice nenapovídá, co v ní je, ale přece jen na vrcholku stély se mačkají bulky, které napovídají nahodilému chodci, aby se zastavil a zamyslel. Pokud doplňovač dárků není zběhlý v botanice, určitě nemůže tušit, co by se mohlo stát, kdyby toto stéblo přemístil za okno svého blízkého či příbuzného a počkal, co se z něj vylíhne. Navíc by si mohl odškrtnout další položku v seznamu "nevyřízené dárky. Možná, že do vánočního "dárkůdávání" se přece jenom příroda, poskytovatelka mnohých lidských radostí usměje a obdaří je překvapením.

Stalo se. Za pár dnů, aniž by byla vynaložena velká námaha, první pupen se zázračně otevírá, další den další a zázrak přírody je na světě. Jenže, do Vánoc je ještě daleko a tento lidově nazývaný hvězdník tak dlouho nevydrží vstoje. Ještě že je po ruce fotoaparát, který alespoň zdokumentuje dobrý úmysl.

Jak tak koukám na ty fotky, kde jsem se snažil pomocí andělíčků a zvonků navodit vánoční atmosféru v interieru pokoje, usadili se mi za oknem dva kocouři, kteří umožnili pojmenovat tento článkuček.

mot



Tomáš

**VYDÁVÁ: Obecní úřad ve Svěradicích**

Jindřiška Kalabzová (**jka**),

Marie Vojtová (**mav**),

ing arch Tomáš Straňák (**mot**)—grafická úprava, odpovědný redaktor.

Noviny připravuje redakční rada ve složení:

Kamila Marcová (**kma**),

Miroslav Chaloupka (**mch**),

**Počet výtisků 200, neprodejné**